

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

10-11 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М. д-р екон. наук

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Славінська О.В., нач. редакційно-видавничого відділу

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації: матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 10-11 квітня 2025р. Білоцерківський НАУ. 353 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Вітальне слово учасникам конференції:

Шуст О.А. ректор Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Варченко О.М. проректор з наукової та інноваційної діяльності Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Ковальчук І.В., декан соціально-гуманітарного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук, доцент

Бровко Н.І., завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін Білоцерківського національного аграрного університету, д-р юрид. наук, професор

Jozef Zat'ko Dr.h.c. mult. JUDr., PhD, LL.M, MBA, Honor. Prof. mult. President of European institute of further education (EIDV), Founder of Eastern European Development Agency (EEDA), Podhájska, Slovak republic

ЗМІСТ

Секція 1 Нові парадигми та напрямки досліджень філософських, політологічних, історичних наук у світовому просторі

Мельник Л.М. Українське православ'я у формуванні ментальності українців.....	6
Пасічник Н.С. Формування мілітарної ідентичності здобувачів вищої освіти.....	8
Грек І.М. Збереження культурної спадщини як фактор зміцнення національної ідентичності України у воєнний час.....	12
Ордіна Л.Л. Вплив українського менталітету на розвиток духовної культури особистості	15
Ярмола О.В. Білоцерківський сільськогосподарський технікум у 1926-1927 навчальному році....	17
Самойленко Л.Я. Трансформація політичних інститутів в умовах глобальних викликів: між стабільністю та адаптацією.....	21
Bashannyk O. The analytical priorities of the historical institutionalism of political science at the study of political system's functioning peculiarities.....	25
Самойленко Л.Я., Мельник Л.М. Держава у добу постправди: виклики для демократичного управління та верховенства права.....	30

Секція 2 Тенденції та сучасні виклики галузевих юридичних наук та правових практик в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансових відносин у контексті цифрової трансформації економіки.....	33
Бровко Н.І. Проблемні питання впливу інформатизації на реалізацію деяких екологічних прав людини.....	37
Кушакова-Костицька Н.В. Реформа освіти та інформаційна політика в Україні: філософсько-правовий аспект.....	40
Костицький М.В. Правовий статус прав і обов'язків особи в епоху постмодерну	44
Омельченко О.П. Тлумачення опису винаходу єдиним патентним судом: справа про патент на антитіла.....	49
Пономарьова О.О. Деякі аспекти призначення лікарських засобів через засоби телемедицини: досвід Польщі.....	52
Тимошук О.Г. Вплив практики Європейського суду з прав людини на вдосконалення національного механізму захисту прав людини: правовий аспект.....	56
Терещук М.М. Теоретико-правовий аналіз інституту посадової особи в законодавстві країн ЄС: конституційний вимір.....	60
Росавіцький О.О. Влада, міжнародне право та військові конфлікти.....	64
Макарчук В.В. Адміністративно-правові аспекти несення служби поліцейськими Національної поліції України як суб'єктами владних повноважень в умовах воєнного стану.....	66
Линник Т.В. Організаційно-правові аспекти легалізації представницьких органів корінних народів України.....	71
Сокиринська О.А. Використання медичного персоналу та медичного транспорту під час збройного конфлікту: правові проблеми та світова практика.....	74
Обіюх Н.М. Правовий аналіз поняття «екологічна шкода» в міжнародному екологічному праві і законодавстві.....	78
Ломакіна І. Ю. Проблематика мобінгу, шляхи вдосконалення.....	82
Kashyntseva O. Intellectual Property in the Political Context of Ukrainian Membership in the EU.....	85
Мельник В.О. Щодо екологізації аграрного сектору в умовах євроінтеграції.....	89
Аргат Я.П. Підприємницька діяльність фізичної особи.....	92
Насіна О.І. Мірові суди та судді: проблемні питання.....	95
Сімакова С.І. Корупція в органах пробації: шляхи виявлення та способи подолання.....	98

Звонарьов О.Ю. Проблеми криміналізації посягання на територіальну цілісність і недоторканність країни.....	101
Малишко І.В. Забезпечення соціальної захищеності громадян в умовах військового стану.....	105
Самойлович А.А. Питання притягнення водія транспортного засобу за порушення правил дорожнього руху під час повітряної тривоги.....	108
Єфремова І.І. Правовий статус особи при тимчасовому прихистку в країнах ЄС.....	111
Пахомова А.О. Правова природа неюрисдикційних форм захисту приватних прав.....	113
Ярмоленко Ю.В. Особливості нотаріального захисту приватних прав.....	116
Коломоєць Є.Р., Сімакова С.І. Шляхи виявлення та подолання корупції антикорупційними органами в умовах військового стану в Україні.....	118
Квашук О.Д., Линник Т.В. Проблеми огранів місцевого самоврядування у воєнний час та шляхи їх вирішення	121
Горобінська Є.С. , Линник Т.В. Проведення референдумів в Україна та перспективи їх розвитку.....	127
Монастирний Г.С., Линник Т.В. Реформування судової системи України в контексті євроінтеграції.....	131
Бровко Н.І., Олефір А.В. Посадові особи органів місцевого самоврядування як суб'єкти владних повноважень.....	136
Кузьомко Т.Р., Бровко Н.І. Доцільність впровадження множинного громадянства в Україні.....	139
Коломоєць Є.Р., Аргат Я.П. Підстави впровадження стимульованого правового режиму господарювання.....	143
Мищенко Я.О. Аргат Я.П. Правове регулювання кібербезпеки.....	146
Салій О.І. Аргат Я.П. Ведення господарської діяльності фізичними особами-підприємцями в період воєнного стану.....	149
Смуток Д.Є. Аргат Я.П. Популяризація товариств з додатковою відповідальністю.....	152
Слободянюк В.С., Мельник В.О. Перевезення аграрної продукції в умовах військового стану....	155
Катаєв Я.Д., Мельник В.О. Юридичні особливості діяльності сільськогосподарських товариств.....	159
Гроза В.С., Мельник В.О. Правові аспекти вирощування та реалізації зерна в Україні.....	162
Слободянюк В.С., Сокиринська О.А. Особливості криміналістичної методики розслідування вбивств на замовлення.....	165
Константинович Є.О., Сокиринська О.А. Аналіз порушень прав людини режимом талібан у період з 2021 р. до сьогодні.....	170
Чередніченко К.А., Настіна О.І. Мораторій сільськогосподарських земель сучасні реалії.....	174
Катаєв Я.Д., Настіна О.І. Обіг земель сільськогосподарського призначення у контексті сьогодні.....	180
Мазуренко Я.О., Настіна О.І. Право іноземних громадян придбати землі сільськогосподарського призначення.....	183
Гроза В.С., Настіна О.І. Небезпеки провадження ринку землі сільськогосподарського призначення.....	187

Секція 3 Література, мова, переклад: лінгвістичний та методичний аспекти

Ігнатенко В.Д. Особливості навчання аудіовізуального перекладу майбутніх філологів.....	191
Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Методи активізації самостійної роботи студентів під час вивчення української мови (за професійним спрямуванням).....	193
Mammadova Kushvar, Alizadeh Elshad The role of science and education in agriculture.....	197
Пальчикова О. О. Феномен “мовна особистість” у філософському дискурсі.....	201
Дегтярьова Є.О., Столашук Л.І. les particularités de la traduction des actes acquis de l'union européenne.....	205
Пасічник Т.Д. Майбутній викладач перекладу: вимоги та підготовка.....	209
Цвид-Гром О.П. Використання інструментів ші під час викладання дисциплін філологічної галузі у вищій школі.....	212

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШІ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ФІЛОЛОГІЧНОЇ ГАЛУЗІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Цвид-Гром О.П.,

кандидат філологічних наук, доцент,

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. Актуалізовано питання використання технологій штучного інтелекту під час викладання філологічних дисциплін у вищій школі. Акцентовано, що технології ШІ мають великі можливості позитивного впливу на досягнення програмних результатів навчання в освітньому процесі. Водночас, важливо створити чіткі правила користування ШІ, які визначатимуть, як і для яких завдань його можна використовувати для запобігання проявів академічної доброчесності.

Ключові слова: штучний інтелект, мовно-літературна галузь, сучасні інформаційні технології, академічна доброчесність, критичне мислення

Технології штучного інтелекту відкривають нові можливості для створення потужних інструментів в освітньому процесі, урізноманітнюють і доповнюють методи та форми викладання. Ця технологічна еволюція спонукає освітян переосмислити педагогічні підходи, зосереджуючи увагу на розвитку критичного мислення та етичного використання ШІ. Роль штучного інтелекту в освітньому процесі змусила по-новому поглянути на взаємодію викладача – студента – сучасних технологій. Безперечно, освіта має адаптуватися під сучасні виклики.

Упровадження інструментів ШІ викликало занепокоєння серед академічної спільноти щодо питань академічної доброчесності та інформаційної гігієни. Ці проблеми можуть вирішуватися через зміну підходів до навчання та форм контролю. Вбудовування ChatGPT в освітній процес, використовуючи його потенціал для удосконалення програмних результатів навчання, повинне бути в рамках індивідуалізованого підходу.

У мовно-літературній галузі штучний інтелект також виявився ефективним. Так, завдання студентам мають бути більш практико-орієнтовані, тоді чат-GPT буде просто інструментом, не більше. Також здатність ШІ аналізувати великі масиви текстів дозволяє інструментам ШІ простежити основні тенденції, теми, які важко дослідити традиційними методами аналізу. Це дозволяє поглиблено досліджувати стилі, теми та історичні контексти творів.

Технологія штучного інтелекту ChatGPT, зокрема використання неймережі для симуляції спілкування із відомими особистостями, дає широкі можливості для створення завдань із української літератури. Наприклад, при вивченні курсів історії літератури ШІ дає можливість відтворити віртуальну особистість письменника на основі його щоденників, творів та згадок сучасників. Такі віртуальні постаті зможуть вести бесіди, відповідати на запитання, висловлювати ставлення до подій сучасності через призму свого світогляду. Спілкування з віртуальною особистістю письменника зацікавлює та мотивує до вивчення їх творчості [1].

ШІ все частіше використовується для створення поезії, перекладу текстів та автоматизації літературних процесів. Ці можливості спрощують і прискорюють творчий процес, а також уможливають нові форми літературного вираження. Проте твори, створені штучним інтелектом, не здатні повністю передати глибину людської емоційності та індивідуального самовираження.

Використовуючи ШІ під час викладання української мови є можливість створювати персональні програми для студентів, враховуючи диференційований підхід у навчанні. Так, у лінгвістці широко застосовуються чат-боти (спеціальні програми, котрі стимулюють онлайн-взаємодію з користувачем). Це дає можливість студентам розвивати свої навички на власному рівні та у своєму темпі. Чат-боти можуть використовуватися для віртуального спілкування зі студентами, допомагати розв'язувати завдання з граматики, вимови, лексики та інших аспектів мови.

Значний позитивний ефект є у використанні ШІ для одержання знань і навичок у процесі вивчення іноземних мов, зокрема – багаторазове

перечитування в перекладі слів, вимови та ін., тобто виконує роль репетитора, що є важливим у онлайн-навчанні [2].

Впровадження ШІ в аналіз текстів не лише сприяє розвитку цифрової грамотності, але й формує навички критичного мислення, необхідні в епоху інформаційного перевантаження. Учні набувають здатність оцінювати інформацію з різних джерел, виявляти маніпуляції та будувати власну аргументовану позицію.

Автоматизація перевірки робіт із застосуванням ШІ відкриває нові можливості для індивідуалізованого навчання, підвищення якості письма учнів та ефективного використання часу викладача. Це сприяє більш глибокому розумінню мовних конструкцій та літературного аналізу, що є важливими навичками у сучасній освіті.

Основними напрямками застосування штучного інтелекту в освіті є:

- Персоналізація навчання – ШІ допомагає адаптувати навчальні матеріали відповідно до рівня знань і потреб кожного студента, забезпечення інклюзивності та доступності освіти.
- Автоматизація перевірки робіт – Завдяки ШІ можна швидко перевіряти граматику, орфографію, стилістику та давати конструктивні рекомендації.
- Розвиток творчого письма – Генератори текстів допомагають розширювати словниковий запас, пропонують ідеї для творів і аналізують стиль написаного.
- Аналіз літературних творів – ШІ може спрощувати складні тексти, надавати тематичний аналіз і знаходити зв'язки між різними творами.
- Вивчення мов за допомогою чат-ботів: студенти можуть тренувати навички письма й мовлення, спілкуючись із ШІ в інтерактивному режимі.
- Розпізнавання та синтез мови: аудіоінструменти з підтримкою ШІ допомагають вдосконалювати вимову та аудіювання.
- Використання віртуальних помічників: ШІ-технології допомагають у створенні інтерактивних уроків, надаючи пояснення та додаткову інформацію в реальному часі.

- Гейміфікація навчального процесу: ШІ може створювати навчальні ігри, що робить засвоєння мови та літератури цікавішим і ефективнішим.
- Розвиток критичного мислення: аналіз текстів за допомогою ШІ допомагає учням навчитися розрізняти маніпулятивні техніки, фейкові новини та неупереджено оцінювати інформацію.

Отже, технології ШІ мають великі можливості позитивного впливу на досягнення програмних результатів навчання в освітньому процесі. Також важливо створити чіткі правила користування ШІ, які визначатимуть, як і для яких завдань його можна використовувати. Необхідно навчати здобувачів перевіряти інформацію, аналізувати її достовірність і робити власні висновки [3]. Для запобігання проявів академічної недоброчесності важливими стають усні опитування в усіх можливих формах (монолог, діалог, дискусія). Для перевірки письмових робіт – пояснення етапів виконання завдання, аналіз поетапності роботи із текстом тощо. Безперечно, штучний інтелект не може замінити традиційне навчання, але він може розширити його можливості та підвищити якість надання освітніх послуг за умови етичного та раціонального його застосування, а також адаптації підходів до навчання, викладання, оцінювання та контролю знань здобувачів освіти.

Список використаних джерел:

1. Чат «На урок»: спілкування з видатними постатями минулого. URL: <https://naurok.com.ua/chat> (дата звернення 07.03.2025).
2. Ярїз Є. М. Використання штучного інтелекту у викладанні іноземних мов на сучасному етапі розвитку інформаційно-технічних технологій. *Вчені записки Харківського Гуманітарного Університету*. Вип. XXX, 2024. С.189-97. URL: <https://zenodo.org/records/11200810> (дата звернення 09.03.2025).
3. Перетяка Б. Голос з машини. URL: <https://surl.li/gspamn> (дата звернення 07.03.2025).